

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. директора
ННІ «Каразінський інститут
міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»
Микола ГИСАРЕКВСЬКИЙ

«17» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЄКТАМИ

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

галузь знань: 29 – Міжнародні відносини

спеціальність: 292 – Міжнародні економічні відносини

вид дисципліни: обов'язкова

факультет: ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«17» вересня 2024 року, протокол № 2

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Ханова Олена В'ячеславівна,
к.геогр.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та
логістики

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних та
логістики

Протокол № 2 від 09.09.2024 року

В.о. завідувача кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Міжнародні
економічні відносини» за спеціальністю 292 Міжнародні економічні
відносини

Гарант освітньо-наукової програми

_____ Олена ДОВГАЛЬ

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський
інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»,

Протокол № 1 від «17» вересня 2024 року

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»

_____ Ганна ПАНАСЕНКО

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин
та туристичного бізнесу
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЄКТАМИ

рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий)**

галузь знань: **29 – Міжнародні відносини**

спеціальність: **292 – Міжнародні економічні відносини**

вид дисципліни: **обов'язкова**

факультет: **міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу**

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Ханова Олена В'ячеславівна,
к.геогр.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних імені Артура Голікова

Протокол № 19 від «26» серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Міжнародні економічні відносини» за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

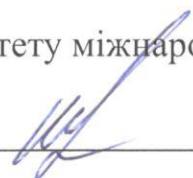
Гарант освітньо-наукової програми

_____ Олена ДОВГАЛЬ

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу,

Протокол № 16 від «28» серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Олена МИКОЛЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Управління науковими проєктами» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Міжнародні економічні відносини» підготовки доктора філософії за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою курсу «Управління науковими проєктами» є формування у аспірантів здатності ефективно керувати науковими дослідженнями, забезпечуючи високу якість їхніх результатів, дотримання етичних стандартів, використання сучасних інструментів і технологій, а також у розвитку навичок самостійного виконання та презентації наукових проєктів з акцентом на інноваційність і практичну значущість.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Головне **завдання** курсу «Управління науковими проєктами» полягає в розвитку у аспірантів навичок ефективного управління науковими дослідженнями, включаючи планування, використання сучасних цифрових інструментів, дотримання етичних стандартів та захист інтелектуальної власності. Курс також спрямований на формування дослідницьких компетентностей, підготовку наукових публікацій та презентацій, а також забезпечення здатності самостійно виконувати і впроваджувати наукові проєкти, що мають наукову новизну та практичне значення.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні досягти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері міжнародних економічних відносин та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері міжнародних економічних відносин, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК07. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

1.3. Кількість кредитів – 5.

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни для підготовки	
Обов'язкова / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
24 год.	8 год. (у т.ч. 2 год. ауд. та 6 год. дист.)
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	0 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
114 год.	142 год.
Індивідуальні завдання	
0 годин	

1.6. Заплановані результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні досягти таких результатів навчання:

РН03. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН05. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими проєктами, які дають можливість розв'язувати комплексні проблеми у сфері міжнародних економічних відносин, створювати нове цілісне знання з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності, забезпечивши реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо результатів проєктів.

РН07. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

PH08. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з міжнародних економічних відносин з використанням сучасного наукового інструментарію.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Основи наукового проєктного менеджменту

Визначення та основні принципи управління науковими проєктами. Етапи та життєвий цикл наукового проєкту. Взаємозв'язок між проєктним менеджментом та науковими публікаціями. Вступ до написання наукових статей і публікацій.

Тема 2. Розробка та управління науковими проєктами

Постановка наукових цілей і завдань. Методи організації наукового дослідження. Складання плану дослідження та управління ресурсами. Основи роботи з науковою літературою, джерелами інформації.

Тема 3. Інструменти та технології управління науковими проєктами

Використання сучасних цифрових інструментів та технологій в управлінні проєктами. Програмне забезпечення для організації досліджень і аналізу даних. Створення та управління науковими базами даних. Презентація результатів досліджень: основні інструменти та технології.

Тема 4. Наукова етика та управління інтелектуальною власністю

Основи наукової етики та академічної доброчесності. Захист інтелектуальної власності у наукових дослідженнях. Основні етичні питання, що виникають під час реалізації наукових проєктів. Процедури реєстрації інтелектуальної власності та захист авторських прав.

Тема 5. Розробка гіпотез і методологія наукових досліджень

Основи формулювання наукових гіпотез. Вибір методології та методів дослідження. Використання емпіричних даних у дослідженнях. Обґрунтування вибору методів та їх адаптація до досліджуваної теми.

Тема 6. Презентація та публікація результатів наукових досліджень

Основи підготовки наукових статей і публікацій. Вимоги до структури наукової статті та її складових. Етапи підготовки та подання статті до публікації. Презентація результатів досліджень: структура, візуалізація, публічні виступи.

3. Структура навчальної дисципліни для підготовки

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Основи наукового проєктного менеджменту	25	4	2			19	22	1				21
Тема 2. Розробка та управління науковими проєктами	25	4	2			19	26	1				25
Тема 3. Інструменти та технології управління науковими проєктами	25	4	2			19	22	1				21
Тема 4. Наукова етика та управління інтелектуальною власністю	25	4	2			19	27	2				25
Тема 5. Розробка гіпотез і методологія наукових досліджень	25	4	2			19	26	1				25
Тема 6. Презентація та публікація результатів наукових досліджень	25	4	2			19	27	2				25
Усього годин	150	24	12			114	150	8				142

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семінар 1. Введення в науковий проєктний менеджмент Розгляд основних принципів управління науковими проєктами. Обговорення життєвого циклу наукового проєкту та його етапів. Зв'язок між проєктним менеджментом і процесом написання наукових статей.	2
2	Семінар 2. Постановка цілей та управління науковими проєктами Методики постановки наукових цілей і завдань. Планування досліджень і управління ресурсами: від теорії до практики. Організація роботи з науковою літературою та джерелами інформації.	2
3	Семінар 3. Цифрові інструменти та технології в управлінні проєктами Огляд сучасних цифрових інструментів для управління науковими	2

	проєктами. Використання програмного забезпечення для організації досліджень і аналізу даних. Робота з науковими базами даних: створення, управління, аналіз.	
4	Семинар 4. Наукова етика та інтелектуальна власність Етичні аспекти наукових досліджень та академічна доброчесність. Процедури захисту інтелектуальної власності у наукових проєктах. Обговорення етичних проблем, які можуть виникнути під час проведення наукових досліджень.	2
5	Семинар 5. Методологія та гіпотези в наукових дослідженнях Розгляд основ формулювання наукових гіпотез. Вибір методології дослідження та її обґрунтування. Використання емпіричних даних у наукових дослідженнях: методи збору та аналізу.	2
6	Семинар 6. Публікація та презентація наукових результатів Вимоги до написання та структури наукової статті. Етапи підготовки наукової статті до публікації: від ідеї до рецензії. Основи презентації наукових досліджень: візуалізація та ефективність виступу.	2
	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

Виконання самостійної роботи передбачає виконання здобувачем таких самостійних робіт як: наукова публікація, літературний огляд, презентація наукового дослідження, стратегія реалізації результатів дослідження за темою дисертації.

№ з/п	Теми	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
			денна	заочна
1	Тема 1 Тема 5	Завдання 1. Наукова публікація Опанування навичок написання та публікації наукових статей. Завдання спрямоване на розвиток вміння формулювати наукові ідеї, структурувати їх у вигляді тез або статей, а також представити результати наукової роботи у відповідності до академічних стандартів. <i>!Враховуючи, що підготовка та процес публікації потребує певного часу – dateline завдання – напередодні підсумкового семестрового контролю</i>	29	34
2	Тема 2 Тема 6	Завдання 2. Літературний огляд Оволодіння методами аналізу наукових джерел (50) і їх систематизації. Завдання спрямоване на розвиток критичного мислення, вміння узагальнювати наукові знання та створювати основу для власного дослідження.	38	50
3	Тема 3	Завдання 3. Презентація наукового дослідження Підготувати аспірантів до ефективної презентації своєї наукової ідеї, наукової концепції та плану дослідження.	19	21
4	Тема 4 Тема 5	Завдання 4. Стратегія реалізації результатів дослідження Сформулювати базове розуміння та план реалізації	28	37

		майбутніх результатів вашого дослідження. Завдання спрямоване на підготовку до систематизації та впровадження наукових знань, які будуть здобуті в ході виконання дисертаційного дослідження.		
		Разом	114	142

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

7. Методи навчання

Методи навчання представляють собою комплекс взаємодій між викладачем і аспірантом, спрямованих на передачу та засвоєння знань, умінь і навичок. Вони включають також самостійну та індивідуальну роботу аспіранта.

Методи викладання навчального матеріалу:

Словесні: бесіда, пояснення, інструктаж.

Наочні: ілюстрування, демонстрація, самостійні спостереження.

Практичні: вправи, практичні роботи, дослідження.

За організаційним характером:

Організація навчальної діяльності.

Стимулювання мотивації.

Контроль і самоконтроль.

Поєднання теоретичних, наочних і практичних методів.

За логікою сприйняття матеріалу:

Індуктивно-дедуктивні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні методи.

8. Методи контролю

Оцінювання результатів навчання на практичних заняттях та підсумкового контролю має на меті забезпечити комплексну перевірку рівня підготовки аспірантів з дисципліни на різних етапах її вивчення. Контрольні заходи включають поточний і підсумковий семестровий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять у формі усного опитування, дискусій, виконання практичних завдань та самостійної роботи. Максимальна кількість балів за поточний контроль становить 60. Несвоєчасне виконання завдань призводить до зниження оцінки. Мінімальна кількість балів для зарахування поточного контролю становить 25.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку, який є обов'язковим для оцінювання навчальних досягнень аспірантів. Залік проводиться письмово, максимальна кількість балів – 40, час виконання – 40 хвилин. Використання заборонених джерел під час заліку призводить до автоматичного анулювання результатів і присудження нульової оцінки.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота						Разом	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60	40	100
10	10	10	10	10	10			

T1, T2 ... – теми розділів.

Поточний контроль – **60 балів**, з них:

Завдання 1. Наукова публікація – 20 балів

Завдання 2. Літературний огляд – 15 балів

Завдання 3. Презентація наукового дослідження – 10 балів

Завдання 4. Стратегія реалізації результатів дослідження – 15 балів

Підсумковий контроль – **40 балів** (40 тестових питань x 1 бал)

10. Критерії оцінювання

Завдання 1. Наукова публікація

Максимальна оцінка за завдання – 20 балів. Оцінка базується на виді публікації:

– Публікації наукової статті (20 балів) в рецензованому науковому журналі. Це підкреслює високу цінність і значущість такої роботи, оскільки вона вимагає значного обсягу досліджень, аналізу та підготовки.

– Публікації тез доповіді (10-15 балів), які є менш трудомісткими і не проходять через такий суворий процес рецензування, як наукові статті. Публікація тез на міжнародній конференції оцінюється в 15 балів, а на локальній – у 10 балів.

Завдання 2. Літературний огляд

Максимальна оцінка за завдання – 15 балів. Оцінка базується на: глибині аналізу та систематизації наукових джерел; якісному оформленні списку літератури.; логічності та послідовності викладу матеріалу.

12-15 балів. Глибокий аналіз і систематизація наукових джерел, висока якість оформлення списку літератури, логічний і послідовний виклад матеріалу.

9-12 балів. Достатній аналіз і систематизація джерел, невеликі помилки в оформленні списку літератури, часткова логічність у викладі.

6-9 балів. Поверхневий аналіз, помилки в оформленні, недоліки у викладі матеріалу.

0-6 балів. Неглибокий аналіз, численні помилки в оформленні, відсутність логіки у викладі.

Завдання 3. Презентація наукового дослідження

Максимальна оцінка за завдання – 10 балів. Оцінка базується на: чіткості та логічності представлення матеріалу; глибині та якості огляду літератури; обґрунтованості вибору методів і підходів; якості візуалізації інформації та загальній структурі презентації.

8-10 балів. Чітке і логічне представлення матеріалу, глибокий огляд літератури, добре обґрунтовані методи, високоякісна візуалізація.

5-8 балів. Достатнє представлення матеріалу, огляд літератури зі незначними недоліками, частково обґрунтовані методи, прийнятна візуалізація.

3-5 балів. Недостатньо чітке представлення матеріалу, поверхневий огляд літератури, слабке обґрунтування методів, слабка візуалізація.

0-3 бали. Відсутність логіки у викладі, поверхневий або неправильний огляд літератури, методи не обґрунтовані, слабка або відсутня візуалізація.

Завдання 4. Стратегія реалізації результатів дослідження

Максимальна оцінка за завдання – 15 балів. Оцінка базується на: глибині аналізу та систематизації ключових концепцій, теорій та методів; ясності та доцільності розробленої стратегії реалізації; обґрунтованості вибору цільової аудиторії та сфер застосування; якісній оцінці потенційних ризиків та ефективності запропонованих заходів управління.

12-15 балів. Глибокий аналіз і систематизація концепцій, чітка стратегія реалізації, добре обґрунтована цільова аудиторія, якісна оцінка ризиків та ефективність управління.

9-12 балів. Достатня систематизація концепцій, частково чітка стратегія, обґрунтована цільова аудиторія, прийнятна оцінка ризиків.

6-9 балів. Поверхневий аналіз, нечітка стратегія, слабке обґрунтування аудиторії, слабка оцінка ризиків.

0-6 балів. Відсутність глибокого аналізу, невизначена стратегія, неякісна оцінка ризиків, неефективне управління ризиками.

Підсумковий контроль – **40 балів** (40 тестових питань x 1 бал)

За підсумками поточного і підсумкового контролю аспірант може набрати від 0 до 100 балів включно. Мінімальна кількість балів, які повинен набрати аспірант для одержання заліку, становить 50 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70 – 89	
50 – 69	
1 – 49	незараховано

11. Рекомендована література

Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, нормативні документи, презентаційні матеріали, дистанційний курс – режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1945>

Тема 1. Основи наукового проєктного менеджменту

Основна література:

1. Burke R. Project Management Techniques. 6th ed. Sydney: Burke Publishing, 2013. 536 p.
2. Lock D. Project Management. 10th ed. Farnham: Gower Publishing, 2013. 576 p.
3. PMI. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) / Project Management Institute. 7th ed. Newtown Square: PMI, 2021. 370 p.
4. Архипов В. В. Управління науковими проєктами: теорія і практика. Київ: Видавництво КНЕУ, 2018. 320 с.
5. Воропай В. М. Основи управління науковими проєктами. Київ: КНЕУ, 2019. 220 с.

Допоміжна література:

6. Cleland D. I. Global Project Management Handbook. 2nd ed. New York: McGraw-Hill, 2006. 1200 p.
7. Kerzner H. Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling. 12th ed. Hoboken: Wiley, 2017. 850 p.
8. Verzuh E. The Fast Forward MBA in Project Management. 6th ed. Hoboken: Wiley, 2021. 528 p.
9. Гаєвська О. С. Менеджмент наукових проєктів: теорія та практика. Харків: ХНУ, 2018. 312 с.
10. Гордієнко О. О. Управління проєктами: навч. посіб. Київ: КНУ, 2020. 290 с.

Тема 2. Розробка та управління науковими проєктами

Основна література:

1. Morris P. W. G. The Management of Projects. 2nd ed. London : Thomas Telford, 2011. 344 p.
2. Schwalbe K. Information Technology Project Management. 9th ed. Boston: Cengage Learning, 2018. 688 p.
3. Wideman R. M. Project and Program Risk Management. Seattle : PMI, 2004. 432 p.
4. Бабій М. В. Проєктний менеджмент у наукових дослідженнях. Київ : Видавництво КНЕУ, 2018. 290 с.

5. Щербак В. Г. Управління науковими проектами. Харків : ХНУ, 2019. 240 с.

Допоміжна література:

6. Dinsmore P. C., Cabanis-Brewin J. (Eds.). The AMA Handbook of Project Management. 4th ed. New York : AMACOM, 2014. 576 p.

7. Heagney J. Fundamentals of Project Management. 6th ed. New York : AMACOM, 2021. 256 p.

8. Maylor H. Project Management. 5th ed. Harlow : Pearson Education, 2016. 624 p.

9. Мазур І. І., Дорофєєва О. М. Управління проектами: теорія і практика. 3-є вид. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 448 с.

10. Митропан В. В. Управління науковими дослідженнями: навч. посіб. Київ : Видавництво КНЕУ, 2017. 200 с.

Тема 3. Інструменти та технології управління науковими проектами

Основна література:

1. Cadle J., Yeates D. Project Management for Information Systems. 5th ed. Harlow : Pearson Education, 2008. 488 p.

2. Hughes B., Cotterell M., Hughes R. Software Project Management. 6th ed. London : McGraw-Hill Education, 2016. 432 p.

3. Larson E. W., Gray C. F. Project Management: The Managerial Process. 7th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2017. 688 p.

4. Вишневський В. П. Інформаційні технології в управлінні проектами. Київ : КНУ, 2018. 220 с.

5. Вовк О. С. Управління ІТ-проектами. Київ : КНЕУ, 2020. 310 с.

Допоміжна література:

6. Gallegos F. Information Technology Control and Audit. 4th ed. Boca Raton: CRC Press, 2012. 600 p.

7. Kerzner H. Project Management Best Practices: Achieving Global Excellence. 3rd ed. Hoboken : Wiley, 2014. 840 p.

8. Mulcahy R. PMP Exam Prep. 10th ed. Minneapolis : RMC Publications, 2019. 770 p.

9. Schwable K. Introduction to Project Management. 6th ed. Boston : Cengage Learning, 2019. 504 p.

10. Ляшенко В. В. Інформаційні технології та управління проектами. Київ: Видавництво КНУ, 2021. 298 с.

Тема 4. Наукова етика та управління інтелектуальною власністю

Основна література:

1. Resnik D. B. The Ethics of Science: An Introduction. London : Routledge, 2005. 320 p.
2. Steneck N. H. Introduction to the Responsible Conduct of Research. 3rd ed. Washington : U.S. Government Printing Office, 2007. 192 p.
3. Висоцький О. О. Інтелектуальна власність: теорія і практика. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 240 с.
4. Гриценко В. В. Наукова етика та академічна доброчесність. Київ : КНЕУ, 2018. 140 с.
5. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП "УкрНДНЦ", 2016. 20 с.
6. Шевченко І. В. Управління інтелектуальною власністю: навч. посіб. Харків : ХНУ, 2020. 210 с.

Допоміжна література:

7. Borry P., Schotsmans P., Dierickx K. European Textbook on Ethics in Research. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2010. 132 p.
8. Shamo A. E., Resnik D. B. Responsible Conduct of Research. 3rd ed. Oxford : Oxford University Press, 2015. 432 p.
9. Вільямс Р. Етика науки: підручник. Львів : ЛНУ, 2020. 240 с.
10. Гончарук Н. С. Академічна доброчесність: основи та практики. Київ : Видавництво КНУ, 2019. 180 с.
11. Коваль Н. В. Інтелектуальна власність: основи захисту. Київ : КНЕУ, 2018. 192 с.

Тема 5. Розробка гіпотез і методологія наукових досліджень

Основна література:

1. Creswell J. W. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 5th ed. Thousand Oaks : SAGE Publications, 2018. 304 p.
2. Trochim W. M. The Research Methods Knowledge Base. 3rd ed. Cincinnati : Atomic Dog Publishing, 2006. 360 p.
3. Макаренко О. В. Наукова методологія: основи та принципи. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 200 с.
4. Назаренко І. В. Основи наукової методології. Харків : ХНУ, 2021. 260 с.
5. Панкратова Н. Д. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2019. 280 с.

Допоміжна література:

6. Bryman A. *Social Research Methods*. 5th ed. Oxford : Oxford University Press, 2016. 784 p.
7. Sekaran U., Bougie R. *Research Methods for Business: A Skill-Building Approach*. 7th ed. Hoboken : Wiley, 2016. 448 p.
8. Yin R. K. *Case Study Research and Applications: Design and Methods*. 6th ed. Thousand Oaks : SAGE Publications, 2018. 352 p.
9. Важинський С.Е., Щербак Т.І. *Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 260 с.
10. Дейниченко Г.В., Постнов Г.М. *Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Харків: Вид-во ХДУХТ, 2014. 115 с.
11. Демківський А. В. *Основи методології наукових досліджень : навч. посібн.* / А. В. Демківський, П. І. Безус. К. : Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
12. Дмитренко В. І. *Методологія наукових досліджень: теоретичні основи*. Київ : Видавництво КНУ, 2020. 212 с.
13. *Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посібн. за ред. А. А. Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т., 2010. – 280 с.*
14. Колесников О.В. *Основи наукових досліджень: навчальний посібник*. 2-ге вид. випр. та доп. Київ: ЦУЛ, 2011. 144 с.
15. Краус Н. М. *Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посібн.* / Н. М. Краус; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка, каф. екон. теорії та регіон. економіки. Полтава : Оріяна, 2012. 180 с.
16. Краус Н.М. *Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник*. Полтава: Оріяна, 2012. 183 с.
17. Мельниченко О.А. *Методологія організації наукових досліджень: конспект лекцій*. Харків: ФО-П Леонов Д.С., 2016. 27 с.
18. *Методологія системного підходу та наукових досліджень: опорний конспект лекцій / [уклад. Н.В. Фоміцька]. Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2015. 60 с.*
19. *Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / [В.М. Михайлова та ін.]. Харків: Вид-во ХДУХТ, 2014. 220 с.*
20. Мокін Б.І., Мокін О.Б. *Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Вінниця: Вид-во ВНТУ, 2014. 180 с.
21. Рассоха І.М. *Методологія та організація наукових досліджень: конспект лекцій*. Харків: Вид-во ХНАМГ, 2011. 76 с.
22. Ремнев А. М. *Вступ до наукових досліджень: навч. посіб.* Київ : КНЕУ, 2018. 240 с.
23. Чмиленко Ф.О., Жук Л.П. *Методологія та організація наукових досліджень: посібник*. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.

24. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Рівне: Вид-во НУВГП, 2016. 151 с.

25. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 178 с.

Тема 6. Презентація та публікація результатів наукових досліджень

Основна література:

1. Day R. A., Gastel B. How to Write and Publish a Scientific Paper. 8th ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2016. 324 p.

2. Swales J. M., Feak C. B. Academic Writing for Graduate Students: Essential Tasks and Skills. 3rd ed. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2012. 440 p.

3. Thomson W. T. The Craft of Scientific Presentations. 2nd ed. New York : Springer, 2012. 184 p.

4. Камінська О. В. Презентація наукових досліджень: теорія і практика. Харків : ХНУ, 2020. 208 с.

5. Плахотник О. В. Підготовка та презентація наукових публікацій. Київ: Видавництво КНУ, 2019. 198 с.

Допоміжна література:

6. Alley M. The Craft of Scientific Writing. 4th ed. New York : Springer, 2018. 298 p.

7. Peat J., Elliott E., Baur L. Scientific Writing: Easy When You Know How. 2nd ed. London : BMJ Books, 2013. 224 p.

8. Turabian K. L. A Manual for Writers of Research Papers, Theses, and Dissertations. 9th ed. Chicago : University of Chicago Press, 2018. 464 p.

9. Бойко О. А. Основи наукового стилю та презентації. Київ : Видавництво КНЕУ, 2018. 180 с.

10. Мельничук О. І. Презентація результатів наукових досліджень. Київ : КНЕУ, 2017. 160 с.

Корисні інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Державний фонд фундаментальних досліджень. URL: <http://www.dffd.gov.ua/index.php?lang=ua>

3. Детальна інформація про показники SNIP и SJR URL: <http://www.journalmetrics.com>

4. Домашня сторінка Scopus Info. URL: <https://www.elsevier.com/solutions/scopus>

5. Європейський науковий фонд (European Science Foundation). URL: <http://www.esf.org/coordinating-research/calls-and-funding.html>

6. Міжнародне агентство з розвитку культури, освіти і науки (IADCES). URL: <http://iadces.com/ru/premii-i-granty/>
7. Міжнародний фонд «Відродження». URL: <http://www.irf.ua/grants/contests/>
8. Міністерство освіти і науки України. Наука. URL: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/>
9. Міністерство освіти і науки України: Підготовка кадрів вищої кваліфікації: Як публікуватися у міжнародних рецензованих виданнях. URL: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziyakadriv-vishhoiy-kvalifikacziyi/yak-publikuvatisya-v-mizhnarodnix-recenzovanix-vidanniyah.html>
10. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
11. Перелік наукових фахових видань. URL: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoiy-kvalifikacziyi/perelik-vidan/>
12. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/1556-18>
13. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17/print1485260627028673>
14. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
15. Про затвердження Переліку наукових спеціальностей: Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 вересня 2011 р. № 1057. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1133-11>
16. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-п>
17. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам: Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 лютого 2016 р. № 183/28313. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-п>
18. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0183-16>
19. Публікації в SCS журналах: Publish in SCS Journal. URL: <http://www.scsjournal.org>
20. Рейтинги журналів та їх об'єктно-предметні області: SJR website, rank by subject field. URL: <http://scimagojr.com/journalrank.php>
21. Фонд Готліба Даймлера та Карла Бенца. URL: <https://www.daimlerbenz-stiftung.de/cms/en/upcoming-events.html>

22. Фонд громадських досліджень і розвитку (Civilian Research and Development Foundation (CRDF)). URL: <http://www.crdfglobal.org/grants-and-grantees>
23. ACS Citation. URL: <http://pubs.acs.org/doi/pdf/10.1021/bk-2006-STYG.ch014>
24. AMA Citation. URL: <https://www.evansville.edu/libraries/ama.cfm>
25. APA Citation. URL: <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/1/>
26. ASA Citation. URL: <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/583/01/>
27. Basic Legal/ALWD Citation. URL: <https://www.law.cornell.edu/citation/>
28. LSA Citation. URL: <http://www.linguisticsociety.org/resource/unified-style-sheet>
29. MLA Citation. URL: <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/747/01/>
30. Chicago Citation. URL: <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/717/01/>
31. Harvard Style Citation. URL: http://sydney.edu.au/library/subjects/downloads/citation/Harvard_Complete.pdf
32. Turabian Citation. URL: http://www.press.uchicago.edu/books/turabian/turabian_citationguide.html
33. Стили цитування різних наук: Which Citation Style Should You Use? (Based on FIELD/Subject). URL: <http://subjectguides.library.american.edu/c.php?g=175008&p=1154150>
34. Список журналів в Scopus. URL: <https://www.elsevier.com/journals/title/all>
35. Advice on Writing, University of Toronto. URL: <http://www.writing.utoronto.ca/advice>
36. Academic Writing, Purdue Online Writing Lab. URL: <https://owl.english.purdue.edu/owl/section/1/2/>
37. Tips for Writing in North American Colleges: The Basics, Purdue Online Writing Lab. URL: <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/683/01/>

12. Особливості навчання в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам вищої освіти надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі, режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1945>